

# Groningen eist 2 miljard van NAM

**Gerdt van Hofslot**  
**Johan de Veer**

**GRONINGEN/ASSEN** De provincie Groningen wil meer geld van de Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM). Om de nadelige effecten van gaswinning en de zwaardere aardbevingen te compenseren, is twee miljard euro nodig.

Volgens commissaris van de Koning Max van den Berg is de bevingsregio groter geworden nu de aardschokken ook de stad Groningen en de gemeente Hoogezand-Sappemeer hebben bereikt. Het aantal mensen dat hiervan schade kan ondervinden, is verdubbeld. De hoeveelheid schademeldingen bedraagt ruim 23.000 en blijft stijgen.

Een jaar geleden sloot de provincie na het advies van de commissie-Meijer een akkoord met de NAM en het ministerie van Economische Zaken over een compensatie van 1,2 miljard euro. „Je moet gewoon nuchter zijn en constateren dat de problematiek in Groningen zo zwaar wordt dat dit bedrag is achterhaald.”

Van den Berg vindt dat de NAM zich bij de schadeafwikkeling ruimhartiger moet opstellen. „Neem achterstallig onderhoud mee. Zeg tegen mensen: u hebt niet om deze ellende gevraagd. We gaan aan de royale

kant zitten. Verzand niet in formele en juridische procedures.”

Volgens de commissaris is een genereuze houding nodig voor een goede samenwerking met de bevolking. „Voorkom langlopende processen van geknok bij de rechter en doorbreek het wantrouwen. Deze gigantische operatie van schadeherstel, -preventie en versterking van gebouwen lukt alleen als inwoners zich serieus genomen voelen.”

Van den Berg vindt dat de schadeafhandeling in veel gevallen te traag verloopt. „Dat doet veel met het veiligheidsgevoel van mensen. Je kunt iemand geen jaren in een ingetapete woning laten zitten. NAM en Rijk moeten hun verantwoordelijkheid

nemen en bij het zoeken naar oplossingen niet eindeloos gaan plussen en minnen.”

Het is de tweede keer dat de commissaris op deze wijze een stevig beroep doet op de NAM en de Haagse politiek. In 2013 vroeg hij om een miljard waarna hij door Tweede Kamerleden werd weggehoond. Bang dat dit opnieuw gebeurt, is de commissaris niet. „Ik weet dat ze dan na een jaar opnieuw moeten zeggen dat die twee miljard toch wel reëel is. De staat zegt: wat in Groningen gebeurt is heftig, maar we willen dat gas winnen. Dat is nogal wat. Welk bedrijf is het toegestaan tienduizenden gebouwen te beschadigen en gewoon door te gaan?” >> 4-5

INTERVIEW MAX VAN DEN BERG

Een jaar geleden adviseerde de commissie-Meijer de aardbevingsregio in Noordoost-Groningen te compenseren met een miljard euro. De schadeafwikkeling verloopt traag. Er is weinig vertrouwen in de NAM. „Er is meer nodig”, stelt commissaris van de Koning Max van den Berg.

# ‘Ellende moet doorklinken’

Gerdt van Hofslot  
Johan de Veer

**GRONINGEN** Hartenkreten genoeg in zijn mailbox. Van Groningers die bij de afhandeling van aardbevingschade serieus genomen willen worden door de NAM. „Als ze zo doorgaan, komen ze er niet uit”, zegt commissaris van de Koning Max van den Berg.

„Er is een fors resultaat geboekt in de onderhandelingen. Iedereen heeft hard gewerkt, inclusief de Nederlandse Aardolie Maatschappij. Het heeft geen zin het beeld op te roepen dat de NAM achterover heeft geleund. Er is ook succes behaald. Veel kleine schades zijn geregeld. Een flink aantal mensen is echt tevreden. Ik voel er niets voor die positieve zaken onbesproken te laten.”

**Maar?**

„Te veel inwoners zitten met complexe schade. De wanhoop en het gevoel van onveiligheid zijn groot. Dan kun je als NAM een debat beginnen

disch gezien betaalt de NAM in een aantal gevallen te veel. Maar dat geld verdien je met minder juridische deels terug. Je helpt mensen en wint hun vertrouwen.”

**Het kan dus allemaal sneller?**

„De minister wil dat komend jaar 3000 gebouwen worden aangepakt. Aan versterking van woningen is men nog helemaal niet toegekomen. Doe dat in overleg met de bewoners. De sociale kant moet meer centraal staan. Als je de bewoner verliest, stopt het proces. Dan houden mensen er een slecht gevoel aan over terwijl er geld is en er kansen liggen. Niemand vraagt iets onredelijks. Je moet de hefboom vinden naar samenwerking en vertrouwen. Dan kost het je maar een paar centen meer.”

**Is dat niet lastig met de NAM?**

„De nieuwe directeur spant zich enorm in, maar de NAM is niet de organisatie om dit soort processen te doen. De NAM moet meer

en het Rijk sluit dat ook niet uit.”

**Met de stad Groningen erbij staat de regio sterker?**

„Ik vond dat het stadsbestuur na de laatste beving evenwichtig reageerde. Het wil niet te veel teren op de pot die er al is voor de regio. Het was mooi dat de stad een aantal dingen zelf wil aanpakken. Maar de rekening moet wel worden betaald uit de gaswinning.”

**Moet de NAM niet gewoon minder gas winnen?**

„We gaan ervan uit dat de minister kiest voor gaswinning op een niveau waarbij de veiligheid niet in het geding is. Onze stelling is: veiligheid voor nationale inkomsten. Het is onduidelijk in hoeverre de bevingen zich verplaatsen naar het



over procedures, juridische kwesties en inschattingen. Voor je het weet ben je na twee jaar geen stap verder en zitten mensen nog steeds in een ingetapete woning. Die kant van het verhaal, die bewoners, daar voel ik me toch in de eerste plaats verantwoordelijk voor. Dat moeten de NAM en de politiek me niet kwalijk nemen.”

**U wilt meer actie.**

„Er wordt nu een organisatie op poten gezet waarbij de NAM de schadeafwikkeling moet loslaten. Tegelijkertijd zou ik zo ontzettend graag willen dat minister Henk Kamp en de NAM zich realiseren hoelang mensen al in de ellende zitten. Er moeten nu resultaten worden geboekt. Dat doe je niet door nog meer ingewikkelde stappen te bedenken.”

**Waar doelt u op?**

„Protocollen, nieuwe regels, noem maar op. Waar het om gaat is dat de NAM en de gedupeerden het snel met elkaar eens worden over de schade. Hoe ga je als NAM om met achterstallig onderhoud? Dat is vaak een discussie. Zeg dan gewoon: Oké, u hebt niet gevraagd om deze ellende. Wij nemen dat achterstallig onderhoud mee. Juri-

loslaten, socialer worden en achter de bewoners gaan staan. Kijk naar de nieuwe uitvoeringsorganisatie die nu wordt opgericht. Als alles wat die in het persbericht schrijft gebeurt, is het een mooie wereld. Ze moeten snel de slag maken naar een ruimhartige en minder juridische aanpak.”

**Hoever gaat dat?**

„Ze hoeven geen onredelijke dingen te doen. Maar het kan niet zo zijn dat iemand er financieel bij inschiet omdat er ergens een aardbeving is en hij zijn huis niet tiptop in orde heeft. Het is toch niet zo dat je alleen in Groningen mag wonen als je eerst al het achterstallig onderhoud aanpakt en zorgt dat alles spic en span is? Dat is nog nooit ergens vertoond.”

**En dat in een bevingsgebied dat steeds groter wordt.**

„In mijn ogen zijn we toe aan de constatering dat het gebied waar aardbevingen plaatshebben, groter is. Ik noem dan nadrukkelijk de toevoeging van Hoogezand-Sappemeer en de stad Groningen. Je moet gewoon nuchter zijn en constateren dat we toegroeien naar een compensatiebedrag van twee miljard euro. Het akkoord met de NAM

zuiden van het gasgebied. Er is niet één waarheid.”

**Anderhalf jaar geleden vroeg u een miljard. U kreeg in Den Haag de wind van voren.**

„Toen ik riep dat er een miljard moest komen, ben ik bijna een jaar weggehoond door de Tweede Kamer. Toch is het na een lange periode van trekken en duwen gelukt zoveel druk op te bouwen dat we dat geld hebben gekregen. Dat doe je niet alleen. Er was brede steun uit de samenleving. We hebben dat echt met elkaar moeten bevechten.”

**Niet bang dat Kamerleden zeggen: daar heb je hem weer?**

„Ik weet dat ze dan na een jaar moeten zeggen dat die twee miljard toch wel reëel is. Ze hebben meer inzicht gekregen in de structurele ernst van de zaak. Ik ben blij met de scherpe toon in de Kamer en de bereidheid van Kamp om daarop te reageren. De urgentie is groot, al zou ik willen dat die in Nederland harder doorklinkt.”

